

MiFID II beleggersbescherming

Workshop Kostentransparantie

AFM

29 november en 7 december 2017

Tamara van der Ster

Casper Hoekstra

Agenda

1. Casus de heer Bakker (ex-ante)
2. Voorbeeldberekeningen transactiekosten (ex-post)
3. Vragen & afronden onderdeel kostentransparantie

**Welke vragen wilt u vandaag
beantwoord krijgen?**

1. Casus de heer Bakker

- Welke kostensoorten zijn jullie tegengekomen bij het voorbereiden van de casus?

Opbouw kosten

Wat	Bevat	Voorbeelden
<p>Kosten van de beleggingsdienstverlening</p>	<p>Eenmalig</p> <p>Doorlopend</p> <p>Transacties</p> <p>Verwante diensten</p> <p>Incidenteel</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>Kosten van de financiële instrumenten in de beleggingsportefeuille</p>	<p>Eenmalig</p> <p>Doorlopend</p> <p>Transacties</p> <p>Incidenteel</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

Ex-ante kostenoverzicht

- Geruime tijd voor het verrichten van beleggings- of nevendiensten
- Alle kosten zijn onderdeel van kostenoverzicht
- Gebruik van werkelijk gemaakte kosten als indicator voor de verwachte kosten en lasten, of redelijke schattingen
- Jaarlijkse update en overzicht voor bestaande klanten is wenselijk, maar niet verplicht
- Materiële wijzigingen in situatie klant of tarifiering vraagt om een aangepast ex-ante overzicht

Illustratie

- Wat voor soort illustratie heeft u gebruikt?
- Waar liep u tegen aan bij het opstellen van de illustratie?

2. Voorbeeldberekeningen transactiekosten

Methode: PRIIP's RTS - Annex VI: punt 12-20

Kosten bij aankoop

= netto gerealiseerde uitvoeringsprijs – prijs van aankomst

Kosten bij verkoop

= prijs van aankomst – netto gerealiseerde uitvoeringsprijs

Netto gerealiseerde uitvoeringsprijs = transactieprijs + (-)
aanverwante kosten

Prijs van aankomst = middenkoers van de belegging op
tijdstip verzending order

Aankoop aandeel HDG

U legt een aankooporder in bij uw broker voor 100 aandelen HDG op 16 oktober, om 14:46. De koersen zijn op dat moment als volgt:

* Bied: € 70,00 / Mid: € 70,23 / Laat: € 70,46 *

De order wordt uitgevoerd tegen een gemiddelde prijs van € 70,35. Daarnaast rekent de uitvoerende broker € 0,50 aan commissie per gekocht aandeel.

Prijs van aankomst:

€ 70,23

Netto uitvoeringsprijs:

€ 70,35 + 0,50 = € 70,85

Transactiekosten per aandeel:

€ 70,85 - € 70,23 = € 0,62

=> Totale kosten voor deze transactie = 100 x € 0,62 = € 62

Verkoop aandeel HDG

U legt bij uw broker een doorlopende verkooporder voor de week in op 20 november om 09:27 voor 100 aandelen *HDG* met limiet € 73,50. De koersen op 20 november zijn als volgt:

* Bied: € 72,40 / Mid: € 72,60 / Laat: € 72,80 *

Op woensdag 22 november worden alle 100 aandelen verkocht tegen de limiet (€ 73,50). Daarnaast rekent de uitvoerende broker € 0,50 aan commissie per verkocht aandeel.

De openingskoers op 22 november is € 72,70

Prijs van aankomst:

€ 72,70

Netto uitvoeringsprijs:

€ 73,50 - € 0,50 = € 73,00

Transactiekosten per aandeel: € 72,70 - € 73,00 = - € 0,30

=> Totale kosten voor deze transactie = 100 x - € 0,30 = - € 30,00

Aankoop beleggingsfonds ABC

U legt een aankooporder in voor 500 deelnemingsrechten in het ABC fonds op 15 november om 11:46. De transactie zal op 16 november worden uitgevoerd. De intrinsieke waarde wordt vastgesteld op € 10,- per deelnemingsrecht. Het beleggingsfonds hanteert een opslag van 1% voor intreders. Daarnaast rekent de uitvoerende broker €0,05 aan commissie per gekocht deelnemingsrecht.

Prijs van aankomst:

€ 10,00

Netto uitvoeringsprijs:

€ 10,00 + € 0,10 + € 0,05 = €10,15

Transactiekosten per aandeel:

€ 10,15 - € 10,00 = € 0,15

=> Totale kosten voor deze transactie = 500 x € 0,15 = € 75,00

Verkoop beleggingsfonds XYZ

U legt een verkooporder in voor 100 deelnemingsrechten in het XYZ fonds op 23 november om 10:05. De transactie zal op 24 november worden uitgevoerd. De intrinsieke waarde wordt vastgesteld op € 65,00 per deelnemingsrecht. Het beleggingsfonds hanteert een afslag van 1,2% voor uittreders. Daarnaast rekent de uitvoerende broker €0,02 aan commissie per verkocht deelnemingsrecht.

Prijs van aankomst:

€ 65,00

Netto uitvoeringsprijs:

€ 65,00 - € 0,78 - € 0,02 = €64,20

Transactiekosten per aandeel:

€ 65,00 - € 64,20 = € 0,80

=> Totale kosten voor deze transactie = 100 x € 0,80 = € 80,00

Aankoop aandeel S&P

U legt een aankooporder in bij uw broker voor 100 aandelen S&P op 20 november, om 16:57. De koersen zijn op dat moment als volgt:

* Bied: \$ 135,00 / Mid: \$ 136,00 / Laat: \$ 137,00 *

De order wordt uitgevoerd tegen een gemiddelde prijs van \$ 136,50. Daarnaast rekent de uitvoerende broker € 0,50 aan commissie per gekocht aandeel.

De koersen met betrekking tot EUR/USD zijn als volgt:

* Bied: € 0,855 / Mid: € 0,865 / Laat: € 0,875 *

USD-aankoop uitgevoerd tegen een gemiddelde prijs van € 0,870. Kosten vreemde valuta zijn 0,4% van de middenkoers.

Netto uitvoeringsprijs 1 USD (valutatransactie): € 0,870 + € 0,00346 (kosten VV) => € 0,87346

Prijs van aankomst: € 0,865

Transactiekosten per dollar: € 0,87346 - € 0,865 = € 0,00846

Transactiekosten valuta per aandeel S&P: 136,5 x € 0,00846 = € 1,15479

Aankoop aandeel S&P

Prijs van aankomst: \$ 136,00 = € 118,32 (o.b.v. koers € 0,870/\$)

Netto uitvoeringsprijs: \$ 136,50 + € 0,50 = € 118,775 (o.b.v. koer € 0,870/\$) + € 0,50 = € 119,255

Transactiekosten per aandeel: Transactiekosten valuta per aandeel:

€ 119,255 - € 118,32 = € 0,935

€ 1,15479

⇒ Totale transactiekosten per aandeel = € 0,935 + € 1,15479 = € 2,09

⇒ Totale kosten transactie = € 2,09 x 100 = € 209,-

Aankoop ABC-note

U koopt op 1 oktober 2017 voor een nominaal bedrag van €10.000 de ABC-note met een looptijd tot en met 1 oktober 2020. De nominale waarde van de ABC-note is € 1000,-.

* Bied: 110% / Mid: 111% / Laat: 112% *

De aankoopkoers is 111,4% en de fair value (intrinsieke waarde) op moment van aankoop is 110,4%. Daarnaast rekent de uitvoerende broker €2,50 aan commissie per gekochte ABC-note.

Prijs van aankomst:

€ 1.110,-

Netto uitvoeringsprijs:

€ 1.114,00 + € 2,50 = €1.116,50

Transactiekosten per aandeel:

€ 1.116,50 - € 1.110,00 = € 6,50 => Totale kosten 10 x € 6,50 = € 65,-

**De structureringskosten financiële instrument (111,40% - 110,40% = 1%)
=> 1% van €1000,- per note => €10 => 10 notes x € 10,- = € 100,00**

Dit is onderdeel van “kosten financiële instrumenten, eenmalige kosten”

Aankoop call-optie FED

U legt een aankooporder in bij uw broker voor 10 x call-optie *FED* (*onderliggend 100 aandelen FED*) op 17 oktober, om 14:46. De koersen zijn op dat moment als volgt:

* Bied: € 5,50 / Mid: € 5,75 / Laat: € 6,00 *

De order wordt uitgevoerd tegen een gemiddelde prijs van € 5,83. Daarnaast rekent de uitvoerende broker € 5,00 aan commissie per optiecontract.

Prijs van aankomst:

€ 5,75

Netto uitvoeringsprijs:

€ 5,83 + €5,00/100 = € 5,88

Transactiekosten per aandeel:

€ 5,88 - € 5,75 = € 0,13

=> Totale kosten voor deze optietransactie = 100 x € 0,13 x 10 = € 130,-

Verkoop obligatie HDG

U legt een verkooporder in bij uw broker voor 10 obligaties *HDG* op 15 november, om 11:14. De koersen (clean price) zijn op dat moment als volgt:

* Bied: 107,45% / Mid: 108,25% / Laat: 109,05% *

De order wordt uitgevoerd tegen een gemiddelde koers van 107,55%. Daarnaast rekent de uitvoerende broker € 3,50 aan commissie per verkochte obligatie. De nominale waarde van de obligaties is € 1000,-. De meeverkochte rente is €45,- per obligatie.

Prijs van aankomst:

€ 1.082,50

Netto uitvoeringsprijs:

€ 1.075,50 - € 3,50 = € 1.072,00

Transactiekosten per aandeel:

€ 1.082,50 - € 1.072,00 = € 10,50

=> Totale kosten voor deze transactie = 10 x € 10,50 = € 105,-

3. Vragen?

MiFID II beleggersbescherming

Productgovernance

AFM

29 november

Casper Rutting

Sijbren van Gelder

7 december

Lieke Helleman

Barbara Antonides

Lilli Bialluch

Agenda

1. Introductie POG-regels en doelgroepbepaling
2. Uitleg casus
3. Uitwerken casus (in groepen uiteen)
4. Presenteren antwoorden (plenair)
5. Afsluiting

POG

- Zowel ontwikkelaar als distributeur moet per beleggingsproduct de juiste doelgroep bepalen
- Tevens dienen ze redelijke stappen te nemen/ervoor te zorgen dat de financiële instrumenten daadwerkelijk aan deze doelgroep worden gedistribueerd.
- Ontwikkelaar bepaalt de potentiële doelgroep, distributeur scherpt deze waar nodig aan
- Informatie-uitwisseling en periodieke evaluatie
- Analyse en overwegingen belangrijk inclusief vastlegging ervan!

Doelgroepbepaling

- Type cliënt
- Kennis en ervaring
- Financiële situatie met de focus op de mogelijkheid om verliezen te lijden
- Risicotolerantie en de verenigbaarheid van het risicoprofiel van het product met de doelgroep
- Doelstellingen en behoeften van de cliënt
- Negatieve doelgroep
- Bepalen van de distributiestrategie

Casus

- Bepaal de doelgroep voor dit fonds
- Bepaal de juiste distributiestrategie
- Gaat om kritisch denken en discussiëren met elkaar

Uitkomsten

Bespreken bevindingen

Vragen?

Afsluiting

- Meer informatie: www.afm.nl/mifid2
- Overzicht belangrijkste wijzigingen: www.afm.nl/beleggersbescherming-overzicht
- Hou de AFM-nieuwsbrief in de gaten voor nieuwe publicaties ESMA en de AFM
 - Op de [ESMA website](#) vind je onder andere de [POG guidelines](#)
- (Interpretatie)vragen: mifid2@afm.nl